

خبرنامه تحولات انرژی (۳۹)

دوره دهم

(با محوریت بررسی رویکرد کشورهای مختلف در

مواجهه با شیوع کرونا در بخش انرژی)

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی

دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۷۰۸۱

خردادماه ۱۳۹۹

به نام خدا

فهرست مطالب

۱. خلاصه مدیریتی
۲. بررسی تحولات بازار نفت در هفته نخست ماه مه ۲۰۲۰
۴. گزیده اخبار هفته نخست ماه مه ۲۰۲۰
۳. بررسی سناریوهای مختلف در خصوص تأثیرگذاری ویروس کرونا بر مصرف انرژی و رشد اقتصادی:
۹. مطالعه موردی کشور فرانسه
۱۴. منابع و مآخذ

خبرنامه تحولات انرژی (۳۹)

دوره دهم

(با محوریت بررسی رویکرد کشورهای مختلف در مواجهه

با شیوع کرونا در بخش انرژی)

خلاصه مدیریتی

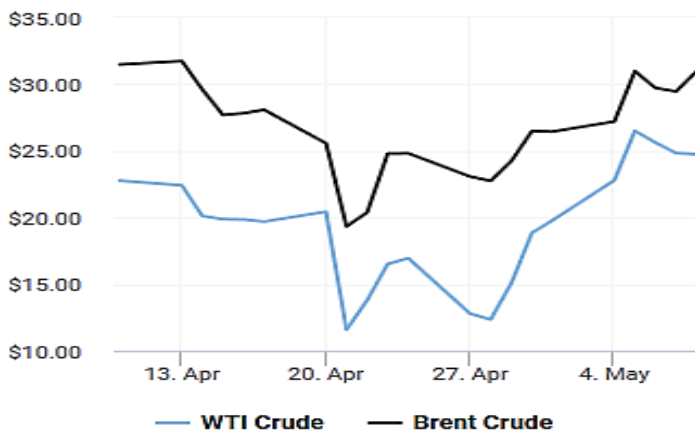
- عوامل اثرگذار در افزایش ۵ درصدی متوسط قیمت نفت در هفته منتهی به ۴ مه ۲۰۲۰ عبارتند از:
 - (الف) کاهش شدید در تعداد دستگاه‌های دکل حفاری آمریکا و رسیدن به رکورد کمترین تعداد در هشتاد سال اخیر؛
 - (ب) کاهش محدودیت‌های تردد و قرنطینه در بسیاری از کشورها؛
 - (ج) کاهش میزان تولید نفت از سوی تولیدکنندگان آمریکایی و همچنین کشورهای موسوم به اوپک پلاس؛
- براساس گزارش شرکت گازپروم روسیه ۶/۸ درصد از درآمدهای این شرکت و ۱۷ درصد از سود خالص آن در سال ۲۰۱۹ کاسته شده است. این کاهش درآمد ناشی از افت فروش گاز (افت ۳ درصدی از مجموع رقم ۵۰۷ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۱۹) و تأثیرات کاهش قیمت جهانی گاز بوده است.
- شیوع ویروس کرونا سطح تقاضای برق اروپا را ۱۴ درصد کاهش داد و به همین ترتیب از تقاضای گاز و زغال سنگ مورد نیاز برای تولید برق در نیروگاه‌ها نیز کاسته شد.
- هم‌زمان با کاهش قیمت نفت، تقاضا برای ذخیره‌سازی نفت در فجیره افزایش یافت.

۱. بررسی تحولات بازار نفت در هفته نخست ماه مه ۲۰۲۰

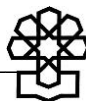
طی هفته نخست ماه مه ۲۰۲۰ متوسط قیمت نفت برای دومین هفته متوالی با روند صعودی و افزایش ۵ درصدی در دو شاخص برنت و وست‌تگزاس اینترمدیت همراه شد. عوامل اثرگذار در روند صعودی اخیر قیمت نفت را می‌توان به قرار ذیل برشمرد: الف) کاهش شدید در تعداد دستگاه‌های دکل حفاری آمریکا و رسیدن به رکورد کمترین تعداد در هشتاد سال اخیر؛ ب) کاهش محدودیت‌های تردد و قرنطینه در بسیاری از کشورها، ج) کاهش میزان تولید نفت از سوی تولیدکنندگان آمریکایی و همچنین کشورهای موسوم به اوپک پلاس؛ در نمودار ذیل روند تغییرات قیمت دو شاخص برنت و وست‌تگزاس اینترمدیت در روزهای پایانی ماه آوریل و هفته نخست ماه مه، ارائه شده است.

نمودار ۱. روند تغییرات قیمت نفت برنت و وست‌تگزاس اینترمدیت در هفته نخست ماه مه

(دلار به ازای هر بشکه)

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران.

شرکت‌های نفتی آمریکای شمالی بسیار زودتر از آنچه که تحلیلگران انتظار داشتند، میزان تولید خود را کاهش دادند و به‌نظر می‌رسد تا پایان ماه ژوئن در حدود ۱/۷ میلیون بشکه در روز تولید خود را کاهش داده باشند. قیمت هر دو قراردادهای نفت خام برای دومین هفته متوالی تقویت شد. نفت خام برنت در حدود ۱۸ درصد و نفت خام وست‌تگزاس اینترمدیت در حدود ۳۳ درصد افزایش قیمتی را ثبت کرد. براساس اظهارات جیم ریتربوش،^۱ رئیس شرکت ریتربوش، این میزان افزایش قیمت طی هفته‌های اخیر با توجه به اینکه تعداد افراد مبتلا به کرونا رو به افزایش و این ویروس کنترل نشده است، همچنین ظرفیت ذخایر آمریکا با توجه به سرعت پر شدن مخازن، با عدم قطعیت همراه شده است. براساس هفته‌نامه اداره اطلاعات انرژی آمریکا، متوسط تولید نفت آمریکا طی هفته منتهی به اول ماه مه ۲۰۲۰، به ۱۳ میلیون بشکه در روز بالغ شد که ۲۱۶ هزار بشکه در روز بیشتر از متوسط تولید نفت در هفته آخر ماه آوریل بود.

طی هفته منتهی به اول مه، پالایشگاه‌های فعال آمریکا با ۷۰/۵ درصد از ظرفیت فعال خود نسبت به هفته ماقبل کار کردند. تولید بنزین هم در هفته مورد اشاره کاهش یافت و به متوسط ۶/۷ میلیون بشکه در روز رسید. تولید سوخت‌های تقطیری با افزایش، به ۵/۱ میلیون بشکه در روز رسید. همین‌طور واردات نفت آمریکا در مدت هفته پایانی آوریل با ۴۱۰ هزار بشکه در روز افزایش نسبت به هفته قبل از آن، به ۵/۷ میلیون بشکه در روز رسید. قیمت نفت وست‌تگزاس اینترمدیت در روز اول مه ۲۰۲۰ حدود ۳/۷۳ دلار افزایش یافت و ۱۹/۷۲ دلار به‌ازای هر بشکه معامله شد درحالی‌که در مدت مشابه سال گذشته این میزان بشکه‌ای ۴۲/۲۶ دلار بود. براساس اظهارات اندرو لیپو،^۲ رئیس شرکت

1. Jim Ritterbusch

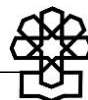
2. Andrew Lipow

لیپو اوایل، بازار در حال حاضر به اقدام‌های کشورهای صادرکننده نفت و متحدانش موسوم به اوپک پلاس برای عملی کردن توافق کاهش ۹/۷ میلیون بشکه‌ای که از ابتدای ماه مه عملی شده، چشم دوخته است. براساس اظهارات وی، قیمت‌های نفت به ۲۰ دلار در هر بشکه نزول خواهد کرد، چراکه بازار در مورد انطباق کامل اعضای اوپک پلاس با کاهش تولید متعهد شده بسیار تردید دارد. عراق هنوز به خریداران همیشگی نفت خود درخصوص کاهش میزان تولید و صادراتش اطلاع‌رسانی نکرده است که این امر نشان‌دهنده این است که تعهد این کشور به این توافق هنوز اثبات نشده است. وی بیان داشت به محض اینکه یک یا دو کشور از میان این اعضا به توافق صورت گرفته متعهد نباشند، زمینه برای بروز عهدشکنی مابقی کشورها نیز مهیا می‌شود. روز جمعه، استرالیا آخرین کشوری بود که دستور کاهش محدودیت‌های تردد و قرنطینه خانگی را عملی کرد درحالی‌که فرانسه، چندین ایالت آمریکا و کشورهایی مانند پاکستان نیز برنامه‌هایی برای کاهش این محدودیت‌ها دارند. فعالان بازار همچنین نظاره‌گر این امر هستند که چگونه بحران اقتصادی که در ایالات متحده و سایر کشورها در حال ظهور است بر تقاضای نفت در ماه‌های آتی تأثیرگذار خواهد بود.

۲. گزیده اخبار هفته نخست ماه مه ۲۰۲۰

۱-۲. کاهش ۳ درصدی فروش گاز طبیعی شرکت گاز پروم روسیه

براساس گزارش شرکت گاز پروم روسیه، ۶/۸ درصد از درآمدهای این شرکت و ۱۷ درصد از سود خالص آن در سال ۲۰۱۹ کاسته شده است. این کاهش درآمد ناشی از افت فروش گاز (افت ۳ درصدی از مجموع ۵۰۷ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۱۹) و آثار کاهش قیمت جهانی گاز بوده است.

فروش گاز به اروپا و سایر کشورها براساس قرارداد ۵ درصد از ۲۳۲ میلیارد مترمکعب گاز و کاهش ۱۲ درصدی قیمت همراه بوده است. شرکت گازپروم انتظار دارد که تقاضای گاز اروپا از فصل سوم سال ۲۰۲۰ مجدداً افزایش یابد. ازسوی دیگر، پروژه جدید انتقال گاز به چین از طریق خط لوله سیبری به تقویت سطح تقاضای گاز خواهد افزود.

در اوایل ماه آوریل ۲۰۲۰ شرکت گازپروم اعلام کرد که گروهی در پروژه‌های عظیم این شرکت نظیر سرمایه‌گذاری در چاه‌های جدید گازی، ایستگاه‌های جدید فشار، خطوط جدید گاز، پروژه‌های ال ان جی و ذخیره‌سازی گاز در زیرزمین (UGS^۱) سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

این گروه ۵۸ درصد از برنامه کارخانه فراوری آمور گاز^۲ را تکمیل کرده و در حال گسترش خط لوله ساخالین، خبروسک-ولادیوستک^۳ است. این گروه همچنین در نظر دارند در منطقه کارگن^۴ برنامه ساخت سایت جدید ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز را به‌زودی آغاز کنند (انردیتا، ۳۰ آوریل ۲۰۲۰).

۲-۲. کاهش ۱۰ درصدی تولید نفت روسیه در سال ۲۰۲۰

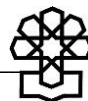
براساس اعلام الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه، پیرو توافق کاهش تولید اوپک پلاس، تولید نفت این گروه در ماه‌های مه و ژوئن با هدف مقابله با افت قیمت‌ها و در مواجهه با بحران شیوع ویروس کرونا، حدود ۱۰ میلیون بشکه در روز معادل حدود ۱۰ درصد از تولید جهانی کاهش پیدا خواهد کرد. با توجه به عملیات تولید در چهار ماه اول و کاهش تدریجی از نیمه دوم سال، پیش‌بینی می‌شود که میزان تولید در حدود ۱۰ درصد نسبت

-
1. Underground Gas Storage
 2. Amur Gas
 3. Sakhalin-Khabarovsk-Vladivostok
 4. Kurgan

به سال گذشته کاهش یابد. روسیه در سال ۲۰۱۹ در حدود ۵۶۰ میلیون تن متریک نفت خام و میعانات تولید کرده است که معادل ۱۱/۲۵۲ میلیون بشکه در روز است. طبق جدیدترین توافق اوپک پلاس، روسیه پذیرفته است که تولید نفت خام خود را در ماه‌های مه و ژوئن ۲/۵ میلیون بشکه در روز، در جولای و دسامبر ۲ میلیون بشکه در روز و ۱/۵ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۱ و تا آوریل ۲۰۲۲ کاهش دهد که مبنای آن تولید ۱۱ میلیون بشکه در روز است. وزیر انرژی روسیه اظهار کرده بود که روند متعادل شدن بازارهای نفت پس از آغاز اجرای توافق اوپک پلاس در ماه مه شروع خواهد شد. با این حال در کوتاه‌مدت به دلیل سطح بالای ذخایر جهانی، افزایش چشمگیری در قیمت‌ها روی نخواهد داد.

بر اساس اظهارات وزیر انرژی روسیه، کاهش تولید نفت روسیه در سال ۲۰۰۸ که تحت تأثیر افت قیمت‌ها در بحبوحه بحران مالی روی داده، فقط ۰/۷ درصد بود. تولید پروژه‌های نفتی داخلی و پروژه‌های تحت اداره شرکت‌های خارجی در راستای توافق اوپک پلاس کاهش خواهد یافت و غول‌های نفتی بین‌المللی نظیر اکسون موبیل و شل تحت توافق اشتراک تولید که در دهه ۱۹۹۰ به امضا رسید، در چندین پروژه نفت و گاز در روسیه حضور دارند. بر اساس گزارش رویترز، الکساندر نواک اظهار کرد که شرکت‌های روسی تولیدشان را در راستای توافق اوپک پلاس ۱۹ درصد نسبت به سطح تولید فوریه کاهش خواهند داد.

انتظار می‌رود که افت تولید نفت تأثیر بسزایی در بخش خدمات نفت روسیه داشته باشد. نواک اظهار داشت که خدمات نفتی در روسیه می‌تواند در نتیجه افت تولید ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش یابد؛ با در نظر گرفتن توافق اوپک پلاس، عدم تعادل بازار باید در نیمه دوم ماه مه کاهش یابد و ارزیابی‌های خوش‌بینانه‌ای مبنی بر اینکه اصلاح وضعیت در

بازارهای جهانی نفت ممکن است از نیمه دوم سال آغاز شود، وجود دارد. شایان ذکر است براساس اظهارات الکساندرنواک، این امر به حفظ سرمایه‌گذاری در صنعت در یک سطح قابل قبول، افزایش پیش‌بینی و همچنین حفظ شغل و صنعت می‌تواند کمک کند (امور بین‌الملل شرکت ملی نفت، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۹).

۳-۲. افزایش تولید نفت برزیل طی ماه مارس ۲۰۲۰

براساس خبرگزاری مکنزی^۱، شرکت پتروبراس^۲، در ماه آوریل سطح تولید نفت خود را افزایش داده و به ۲/۲۶ میلیون بشکه در روز رساند. این در حالی است که طی ماه مارس این شرکت ۲۰۰ هزار بشکه در روز از تولید نفت خود را کاهش داده است و به سطح ۲/۰۷ میلیون بشکه در روز رسید. شرکت پتروبراس علت این افزایش را قوت یافتن سطح تقاضای سوخت پس از کاهش تولیدی که در ماه مه انجام داده بود دانسته و اعلام داشت که پیش از شیوع ویروس کرونا در این کشور میزان تولید نفت این شرکت ۲/۳ میلیون بشکه در روز بوده است. براساس اطلاعات آژانس بین‌المللی انرژی میزان تولید نفت برزیل در سال ۲۰۱۹ معادل ۲/۹۰ میلیون بشکه در روز بود که در سه ماهه نخست سال جاری به ۳/۱۳ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. پیش‌بینی شده که سطح تولید نفت این کشور در فصل دوم ۲۰۲۰ به ۳/۱۲ میلیون بشکه در روز برسد.

شایان ذکر است که ذخایر تثبیت شده نفت برزیل در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۳/۴ میلیارد بشکه بود که با این رقم این کشور به‌عنوان دومین کشور بزرگ دارنده ذخایر نفت در آمریکای لاتین و پانزدهمین کشور دارای ذخایر تثبیت شده نفت در جهان است.

1. Mckinsey (May 5th, 2020)

2. Petrobras

۴-۲. تمایل نروژ به کاهش روزانه ۳۰۰ هزار بشکه نفت در پی توافق اوپک پلاس نروژ در نظر دارد. ۲۵۰ هزار بشکه در روز از نفت خود را در ماه ژوئن کاهش دهد و در ماه آینده سطح تولید به ۱/۶۱ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. از ماه جولای تا دسامبر ۲۰۲۰، سطح کاهش پیش‌بینی شده ۱۳۰ هزار بشکه در روز است، البته آغاز پروژه میدان جدید نروژ که پیش‌تر پیش‌بینی شده بود به سال ۲۰۲۱ موکول شد تا کاهش ۳۰۰ هزار بشکه در روز تا پایان دسامبر بر بازار اثرگذاری بیشتری داشته باشد و قیمت‌ها را براساس تراز عرضه و تقاضا به تعادل برساند (مکنزی، پنجم مه ۲۰۲۰).

۵-۲. کاهش ۳۹ درصدی انتشار گاز CO₂ ناشی از افت تقاضای برق اروپا در پی شیوع ویروس کوید ۱۹

شیوع ویروس کرونا سطح تقاضای برق اروپا را ۱۴ درصد کاهش داد و به همین ترتیب از تقاضای گاز و زغال‌سنگ مورد نیاز برای تولید برق در نیروگاه‌ها نیز کاسته شد. طی ۳۰ روز گذشته انتشار گاز دی‌اکسیدکربن CO₂ از این بخش (صنعت برق) در مقایسه با سال ۲۰۱۹، ۳۹ درصد کاهش یافت درحالی‌که تقاضای برق خورشیدی و بادی در برخی کشورها افزایش یافت (خبرگزاری مکنزی، ۵ مه ۲۰۲۰).

۶-۲. فجیره قطب ذخیره‌سازی نفت

هم‌زمان با کاهش قیمت نفت، تقاضا برای ذخیره‌سازی نفت در فجیره افزایش یافت. منطقه عمان در سال‌های اخیر به‌طور چشمگیری به‌عنوان قطب ذخیره‌سازی نفت توسعه و گسترش یافته است اما به‌دلیل کاهش تقاضای پیش‌آمده و مسئله شیوع کرونا تحولاتی در این منطقه ایجاد شده است. مهم‌ترین قطب ذخیره‌سازی امارات (فجیره) از رونق ذخیره‌سازی به لحاظ

کاهش تقاضا بهره‌مند شده است. فجیره شرقی‌ترین نقطه امارات متحده عربی است و یکی از مناطق بسیار حساس و استراتژیک محسوب می‌شود (میس، مه ۲۰۲۰).

طی ماه آوریل، به نقل از خبرگزاری پلاتس، در پی ورشکستگی یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تأمین‌کننده در سنگاپور، عملیات بانکرینگ در فجیره رونق بیشتری گرفته است. البته طی ماه آوریل بعد از پشت سر گذاشتن چند هفته بدون معامله، خبری مبنی بر خرید ۱۰ هزار تن بانکر تحویلی، پخش شده است و مالکان کشتی چندین سفارش دیگر ثبت کرده‌اند. فجیره بعد از سنگاپور بزرگ‌ترین بندر سوختگیری دنیاست و روزانه ۱۵ تا ۲۵ هزار تن سوخت به کشتی‌ها عرضه می‌کند (امور بین‌الملل شرکت ملی نفت).

۳. بررسی سناریوهای مختلف در خصوص تأثیرگذاری ویروس کرونا بر مصرف انرژی و رشد اقتصادی: مطالعه موردی کشور فرانسه

مقدمه

براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته، کاهش شدید مصرف انرژی در جهان به دلیل شیوع ویروس کرونا در سال ۲۰۲۰ بی‌سابقه خواهد بود. به‌گونه‌ای که بسیاری از کارشناسان و تحلیل‌گران معتقدند این شوک حاصل از بحران سلامت جهانی به‌مراتب بزرگ‌تر از بحران نفتی سال ۱۹۷۵ است. در روزهای اخیر، بحران سلامت ایجاد شده ناشی از ویروس کرونا شرکت‌ها را با کندی و رکود کاری مواجه کرده و دورکاری^۱ میان جوامع گسترش یافته است. همین موضوع موجب افت قابل توجه در مصرف نهایی انرژی می‌شود. در این بخش، به‌طور خلاصه وضعیت کشور فرانسه مورد بررسی قرار می‌گیرد. مطابق اولین برآوردهای

1. Telecommuting

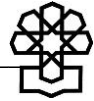
موجود در حوزه اقتصاد کلان و همچنین آموخته‌های ناشی از بحران‌های پیشین، گفته می‌شود که پیامدهای ۲ ماه کنترل و یا کاهش مصرف نهایی انرژی در سال ۲۰۲۰ در فرانسه به مراتب بیشتر از شوک‌های مالی سال ۲۰۰۸ و اولین شوک نفتی سال ۱۹۷۵ خواهد بود. در این تحلیل، سناریوهای اصلی درخصوص تحول مصرف انرژی در سال ۲۰۲۰ به‌طور خلاصه بیان می‌شود.

۱-۳. اقتصاد بیکار یا تعطیل و کاهش مصرف انرژی

براساس آخرین پیش‌بینی‌های صورت گرفته مؤسسه ملی آمار و مطالعات اقتصادی فرانسه (INSEE^۱)، فعالیت اقتصادی در فرانسه طی دوره قرنطینه ناشی از کرونا حدود ۶۵ درصد از سطح معمول خود پایین‌تر است، موضوعی که به‌دلیل ثبت افت مصرف انرژی در بخش‌های صنعت، خدمات و حمل‌ونقل اتفاق خواهد افتاد. براساس تحلیل‌های ارائه شده، برآورد شده است که در بخش‌های خدمات و صنعت حدود ۳۵ درصد و در بخش حمل‌ونقل مسافری ۸۰ درصد مصرف انرژی کاهش یابد. با توجه به اهمیت ادامه فعالیت زنجیره تأمین کالاها، فرض می‌شود که میزان مصرف انرژی در بخش‌های کشاورزی و حمل‌ونقل باری تغییری نخواهد کرد.

طبق برآوردهای صورت گرفته، بخش مسکونی با ۱۵ درصد افزایش مصرف انرژی، میزان چشمگیری را در مصرف انرژی تجربه می‌کند؛ چراکه بخش زیادی از جمعیت مجبورند در خانه بمانند و بنابراین به روشنایی، گرمایش و استفاده بیشتر از لوازم برقی نیاز دارند. بدین ترتیب همان‌گونه که مدیر شبکه فرانسوی RTE تأیید کرده است، سیر تکاملی همه این فعالیت‌ها در مجموع به ۱۵ درصد کاهش تقاضای برق بخش‌های مختلف اقتصاد فرانسه در ماه مارس سال جاری میلادی منجر شده است.

1. The National Institute of Statistics and Economic Studies

۳-۲. سناریوهای پیش‌بینی شده براساس مدت زمان تعطیلی و سرعت بهبود اقتصادی با توجه به شیوع بحران جهانی سلامت، پی بردن به مدت زمان دقیق تعطیلی فعالیت‌های اقتصادی دشوار است؛ از این رو برای طراحی سناریوهای مدنظر، فرض شده است که مدت تعطیلی کسب‌وکارها دو ماه باشد. اما به‌طور کلی به‌نظر می‌رسد ارزیابی تأثیر دقیق این اتفاقات بر میزان رشد اقتصادی فرانسه به‌مراتب، کاری دشوار باشد. در آغاز بحران کرونا پیش‌نویس اصلاح شده لایحه بودجه دولت با فرض بهبود سریع اقتصادی و کاهش ۱ درصدی در تولید ناخالص داخلی (GDP^۱) در سال ۲۰۲۰ تنظیم شد. چند روز بعد، این برآورد بودجه بازبینی شد و برونو مایر^۲، وزیر اقتصاد و دارایی فرانسه که اعتقادی به ظهور ابزارهای جادویی در پایان این بحران ندارد، در اظهارنظری گفت: «کاهش تولید ناخالص داخلی به‌طور قطع بسیار بیشتر از ۱ درصد خواهد بود». دولت فرانسه در ۱۴ آوریل اعلام کرد که تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۹ حدود ۸ درصد کاهش خواهد یافت.

مسلم است که کاهش فعالیت‌های اقتصادی به مدت زمان تعطیلی آنها بستگی خواهد داشت. بنابراین براساس دو فرضیه ذیل چهار سناریو برای اقتصاد فرانسه تعریف می‌شود:

۱. مدت زمان تعطیلی‌ها که پیرو بیانیه مکرون در ۱۳ آوریل حداقل باید دو ماه طول بکشد.
۲. سرعت بهبود (احیای) اقتصاد که طبق گفته وزیر اقتصاد و دارایی فرانسه می‌تواند سریع و یا کند باشد.

با توجه به فرضیه دوم، همان‌طور که در آخرین بحران مالی (سال ۲۰۰۸-۲۰۰۹) مشاهده شد، تأثیر کلان اقتصادی احیای آرام فعالیت‌ها هم شوک کوتاه‌مدت و هم‌کنندگی

1. Gross Domestic Product

2. Bruno Le Maire

نرخ رشد اقتصادی فرانسه را برای ادامه سال ۲۰۲۰ در پی دارد. در جدول ۱ سناریوهای مختلف برای اقتصاد فرانسه بیان شده است.

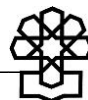
جدول. چهار سناریو در خصوص شوک تولید ناخالص داخلی (GDP) فرانسه ناشی از بحران سلامت

فرض مدت زمان تعطیلی			
(رشد GDP سال ۲۰۲۰ دو ماه تعطیلی در سال مذکور)	(رشد GDP سال ۲۰۲۰ سه ماه تعطیلی در سال مذکور)		
سناریوی دوم (-۸ درصد)	سناریوی اول (-۵ درصد)	سریع	سرعت بهبود اقتصادی
سناریوی چهارم (-۱۱ درصد)	سناریوی سوم (-۸ درصد)	کند	

Source: Enerdata from INSEE

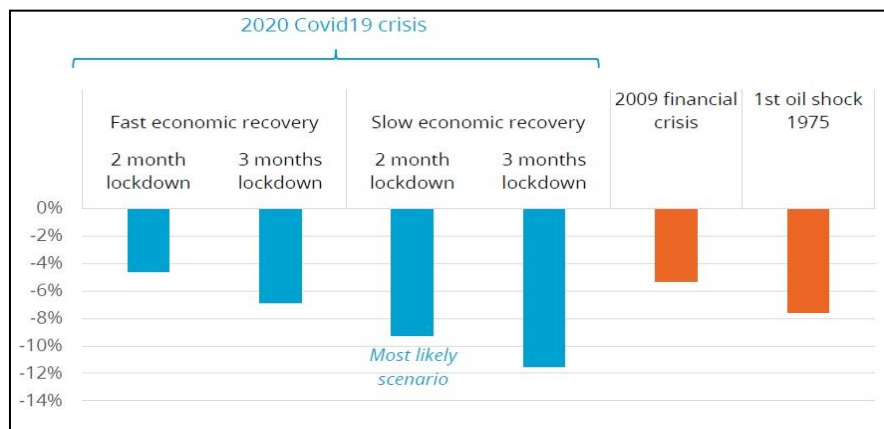
۳-۳. کاهش شدید مصرف انرژی

براساس چهار سناریوی طراحی شده و اطلاعات به دست آمده از سازمان‌های بین‌المللی انرژی، تأثیر بحران سلامت کنونی بر مصرف انرژی فرانسه برای سال ۲۰۲۰ میلادی به‌طور خلاصه مورد ارزیابی قرار گرفت. در سناریوی اول، براساس این فرضیه که تعطیلی‌ها حداکثر به دو ماه محدود خواهد شد و بهبود اقتصادی بلافاصله و سریع اتفاق خواهد افتاد، کل مصرف انرژی در سال ۲۰۲۰ میلادی تا حدود ۴/۶ درصد در مقایسه با زمانی که بحران سلامت وجود نداشت کاهش می‌یابد. اگر اقتصاد فرانسه بخواهد پس از دو ماه از تعطیلات، با سرعت کندتری بهبود پیدا کند (سناریوی سوم)، آنگاه مصرف انرژی با شتاب بیشتر و به میزان ۹/۲ درصد کاهش می‌یابد که رقمی بالاتر از میزان مشاهده شده پس از

اولین شوک نفتی در سال ۱۹۷۵ خواهد بود. اما اگر تعطیلی اقتصاد مدت سه ماه طول بکشد، آنگاه تأثیراتش گسترده‌تر خواهد بود و در بدترین سناریوی ممکن (یعنی سناریوی چهارم) مصرف نهایی انرژی در فرانسه با کاهشی بی‌سابقه طی ۵۰ سال گذشته تا حدود ۱۱/۵ درصد کاهش خواهد یافت. در نمودار ۲ تأثیر این سناریوها بر مصرف نهایی انرژی فرانسه به تصویر کشیده شده است. همان‌طور که نشان داده شده است محتمل‌ترین سناریو، سناریوی سوم یعنی تعطیلی دو ماهه فعالیت‌ها، همراه با سرعت کند بهبود شرایط اقتصادی است.

نمودار ۲. تأثیر ویروس کرونا بر مصرف نهایی انرژی در سال ۲۰۲۰ در فرانسه و مقایسه آن با بحران مالی سال ۲۰۰۸ و بحران نفتی سال ۱۹۷۵

Source: Enerdata, Global Energy and CO2 data

این بیماری اپیدمی انتشار دی‌اکسیدکربن (CO₂) را نیز کاهش خواهد داد. اگر فرض کنیم که محتوای کربن انرژی مصرفی همانند سال ۲۰۱۹ باقی بماند، آنگاه انتشار

دی‌اکسیدکربن حاصل از مصرف انرژی در فرانسه نیز در سال ۲۰۲۰ براساس سناریوی سوم به میزان ۹/۹ درصد و طبق سناریوی چهارم حدود ۱۲/۶ درصد کاهش خواهد یافت. مسلماً این برآوردها نشان‌دهنده میزان بزرگی تأثیر ویروس کرونا بر مصرف انرژی فرانسه است، بنابراین باید با احتیاط زیادی مورد استفاده قرار گیرد. بسیاری از کارشناسان معتقدند زمانی که این بحران به پایان برسد، اثر بازگشت اقتصادی حاصل از آن را در سال ۲۰۲۱ مشاهده خواهیم کرد که با افزایش مجدد مصرف انرژی و بازگشت روند سال ۲۰۲۰ همراه خواهد بود.

منابع و مأخذ

۱. نشریه بازار جهانی نفت، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۹؛ «کاهش ۱۰ درصدی میزان تولید نفت روسیه در سال ۲۰۲۰»، امور بین‌الملل شرکت ملی نفت برگرفته از تارنمای www.nioc-intl.com
2. Enerdata (April 30th, 2020). "Gasprom (Russia) Reports a 3% Drop in Its 2019 Natural Gas Sales", Retrieved from www.enerdata.net
3. Enerdata (April, 2020). "COVID 19: the Drop in Energy Consumption in 2020 will be Unprecedented", Retrieved from www.enerdata.net
4. Mckinsey (May 5th, 2020). "COVID- 19 Lower CO2 from Europe's Electricity System by 39%", Retrieved from <https://broadcast.mckinsey.com>

شماره مسلسل: ۱۷۰۸۱

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: خبرنامه تحولات انرژی (۳۹) دوره دهم (با محوریت بررسی رویکرد کشورهای مختلف در مواجهه با شیوع کرونا در بخش انرژی)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

همکار: وحید محمدی

ناظران علمی: حسین افشین، علی اصغر اژدری، فریدون اسعدی

مدیر مطالعه: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. نروژ

۲. برزیل

۳. فرانسه

۴. روسیه

۵. آمریکا

۶. کرونا

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۳/۱۰